TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2009. gada 22. oktobrī *

Lieta C-449/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2008. gada 8. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 13. oktobrī, tiesvedībā

G. Elbertsen

pret

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs, piektās palātas priekšēdētāja pienākumu izpildītājs E. Levits, tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents) un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Nīderlandes valdības vārdā — K. Viselsa [*C. Wissels*] un M. de Mola [*M. de Mol*], pārstāves,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un J. Mellers [*J. Möller*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — F. Klotuša-Duvjesāra [*F. Clotuche-Duvieusart*] un B. Burgrāfs [*B. Burggraaf*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokātes secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 2003. gada 29. septembra Regulas (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV L 270, 1. lpp.), 42. panta 4. punkta interpretāciju.

2 Šis lūgums ir izteikts tiesvedībā starp Elbertsenu [*Elbertsen*] un *Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit* (lauksaimniecības, dabas un pārtikas kvalitātes ministrs; turpmāk tekstā — "ministrs") par tiesību uz vienreizējā maksājuma piešķiršanu no valsts rezerves.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

Regula Nr. 1782/2003

3 Īstenojot kopējās lauksaimniecības politikas reformu, Eiropas Savienības Padome pieņēma Regulu Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku, kā arī kopīgus noteikumus dažām atbalsta shēmām lauksaimniekiem.

4 Ar Regulu Nr. 1782/2003 ir izveidota ieņēmumu atbalsta lauksaimniekiem shēma. Šī shēma šīs regulas 1. panta otrajā ievilkumā ir apzīmēta kā "vienreizējo maksājumu shēma". Šī shēma ir reglamentēta minētās regulas III sadaļā.

5 Regulas Nr. 1782/2003 33. pantā ir uzskaitītas situācijas, kurās lauksaimniekiem ir pieejama vienreizējo maksājumu shēma. Tajā ir paredzēts:

"Tiesības uz maksājumu.

1. Lauksaimniekiem ir pieeja vienreizējo maksājumu shēmai, ja:

a) viņiem ir piešķirts maksājums 38. pantā minētajā pārskata periodā saskaņā vismaz ar vienu no VI pielikumā minētajām atbalsta shēmām;

[..].”

6 Šīs regulas 37. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Pamatsumma ir lauksaimniekam saskaņā ar VI pielikumā minētajām atbalsta shēmām katrā 38. pantā minētā pārskata perioda kalendārajā gadā piešķirto maksājumu kopējo summu vidējais rādītājs trijos gados, kas aprēķināts un koriģēts saskaņā ar VII pielikumu.”

7 Regulas Nr. 1782/2003 33. panta 1. punktā un 37. panta 1. punktā minētais pārskata periods ir definēts šīs regulas 38. pantā. Tajā ir noteikts, ka pārskata periods ietver 2000.–2002. kalendāro gadu.

8 Regulas Nr. 1782/2003 42. panta 1. un 4. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis pēc jebkura iespējama samazinājuma saskaņā ar 41. panta 2. punktu sāk pamatsummu lineāru procentuālu samazināšanu, lai izveidotu valsts rezervi. Tāds samazinājums nav lielāks par 3 %.

[..]

4. Dalībvalstis izmanto valsts rezervi, lai atbilstīgi objektīviem kritērijiem un tādā veidā, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un novērstu tirgus un konkurences izkropļojumus, noteiktu pamatsummas lauksaimniekiem, kuri atrodas īpašā situācijā, kas jādefinē Komisijai saskaņā ar 144. panta 2. punktā minēto procedūru."

Regula (EK) Nr. 795/2004

9 Saskaņā ar Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 795/2004, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā īstenot vienreizējo maksājumu shēmu, kura paredzēta Regulā Nr. 1782/2003 (OV L 141, 1. lpp.), kas grozīta ar Komisijas 2004. gada 29. oktobra Regulu (EK) Nr. 1974/2004 (OV L 345, 85. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula Nr. 795/2004"), preambulas devīto apsvērumu:

"Lai veicinātu valsts rezerves pārvaldību, ir lietderīgi paredzēt valsts rezerves apsaimniekošanu reģionālā līmenī, izņemot Regulas (EK) Nr. 1782/2003 42. panta 3. punktā minētajos attiecīgajos gadījumos un minētās regulas 42. panta 4. punktā minētajos gadījumos, ja dalībvalstīm ir pienākums piešķirt tiesības uz maksājumu."

10 Saskaņā ar Regulas Nr. 795/2004 preambulas trīspadsmito apsvērumu:

"Ar Regulas (EK) Nr. 1782/2003 42. panta 4. punktu Komisijai ir atļauts definēt īpašās situācijas, kad ir tiesības noteikt pamatsummas dažiem lauksaimniekiem, kuru situācija

ir tāda, kas pilnīgi vai daļēji ir liegusi tiem pārskata periodā saņemt tiešos maksājumus. Tādēļ ir lietderīgi uzskaitīt šīs īpašās situācijas, paredzot noteikumus, lai izvairītos no pabalstu uzkrāšanās, kas rodas, piešķirot vienam lauksaimniekam dažādas tiesības uz maksājumu, neierobežojot Komisijas iespēju vajadzības gadījumā noteikt papildu gadījumus. Turklāt jāsniedz dalībvalstīm iespēja elastīgi noteikt piešķiramo pamatsummu."

11 Atbilstoši Regulas Nr. 795/2004 18. panta 1. punktam:

"Regulas (EK) Nr. 1782/2003 42. panta 4. punktā "lauksaimnieki, kuri ir īpašā situācijā", ir lauksaimnieki, kas minēti šīs regulas 19. līdz 23. pantā."

12 Regulas Nr. 795/2004 21. panta 1. punktā ir noteikts:

"Lauksaimnieks, kurš vēlākais līdz 2004. gada 15. maijam ir veicis ieguldījumus ražošanas jaudas palielināšanā vai nopircis zemi saskaņā ar 2. līdz 6. punktā minētajiem nosacījumiem, saņem tiesības uz maksājumu, kuras aprēķina, dalot pamatsummu, kas dalībvalstij jānosaka atbilstīgi objektīviem kritērijiem un tā, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un novērstu tirgus un konkurences izkropļošanu, ar hektāru skaitu, kas nepārsniedz nopirkto hektāru skaitu."

Valsts tiesiskais regulējums

13 Noteikumu par kopējo lauksaimniecības politiku — atbalsts ienākumiem 2006 (*Regeling GLB-inkomenssteun 2006*, turpmāk tekstā — "*Regeling*") 16. pantā ir paredzēts:

"1. Tiesības uz maksājumu no valsts rezerves var tikt piešķirtas tikai:

[..]

c) lauksaimniekiem, kuri saskaņā ar Regulas Nr. 795/2004 21. pantu ir veikuši ieguldījumus ražošanas jaudas palielināšanā vai nopirkuši zemi, ja tie pierāda ministram, ka saskaņā ar Regulas Nr. 795/2004 21. pantu vēlākais 2004. gada 15. maijā:

— ir ieguldījuši mājdzīvnieku novietņu kapacitātē vai nomā šīs mājdzīvnieku novietnes vismaz sešus gadus;

— ir iegādājušies zemi vai nomā šo zemi vismaz sešus gadus;

— ir iegādājušies mājdzīvniekus, par kuriem saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 VI pielikumu tie var saņemt tiešo maksājumu;

[..]

d) lauksaimniekiem, kuri saskaņā ar Regulas Nr. 795/2004 22. pantu nomā vai iegādājas zemi, pierādot ministram, ka šīs zemes ņemtas nomā vai iegādātas vēlākais 2004. gada 15. maijā.

[..]

2. Lauksaimnieki, uz kuriem attiecas šī panta 1. punkta b) un d) apakšpunkts, var iegūt tiesības uz maksājumu no valsts rezerves, tikai ja:

a) ražošanas jaudas palielināšanas rezultātā vai saņemot pārvaldījumā, iegādājoties vai nomājot subsidējamu zemi Regulas Nr. 1782/2003 44. panta 2. punkta izpratnē nākamajā gadā viņi iegūst:

i) lielāku mājdzīvnieku novietņu kapacitāti,

ii) vairāk mājdzīvnieku, kuri saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 VI pielikumu var dot tiesības uz tiešo maksājumu;

[..]

nekā tā ražošanas jauda vai zeme, kas bija pieejama pārskata periodā.

b) uz šī pamata ir saņēmuši vairāk tiešo maksājumu, kas aprēķināti saskaņā ar 17. pantu, un

c) šī papildu ražošanas jauda vai šī papildus zeme vēl nedod tiesības uz tiesību uz maksājumu vai pamatmaksājumu piešķiršanu pārskata periodā.

3. Lūgumus noteikt tiesības uz maksājumu no valsts rezerves iesniedz saskaņā ar 11. pantu."

14 Saskaņā ar *Regeling* 17. panta 1. un 2. punktu:

"1. Papildu pamatsummas, kā paredzēts 16. panta 2. punktā, tiek aprēķinātas pēc šādas metodes:

a) tiešo maksājumu, kas saņemti saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 VI pielikumā norādītajām atbalsta shēmām, palielinājumu attiecībā uz pārskata periodu nākamajā gadā pēc ražošanas jaudas palielināšanas un zemes iegūšanas valdījumā, iegādes vai nomas aprēķina un pielāgo saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 VII pielikumā noteikto metodi.

b) a) apakšpunktā veiktā aprēķina rezultāts tiek samazināts par EUR 500 un iegūtā summa tiek proporcionāli sadalīta starp saņemtajām šajā apakšpunktā paredzētā atbalsta summām.

c) saskaņā ar b) apakšpunktu aprēķinātās papildu summas tiek reizinātas ar ministra noteikto procentu. Šo procentu viņš paziņo ar *Staatscourant* [*Oficiālajā Vēstnesī*] publicētu lēmumu.

2. Atkāpjoties no 1. punkta un 16. panta 2. punkta, pēc lauksaimnieka pieprasījuma papildu pamatsumma tiek aprēķināta, ņemot vērā otro gadu pēc ieguldījuma ražošanas jaudā vai zemes iegūšanas valdījumā, iegādes vai nomas uzsākšanas, bet vēlākais 2005. gadu, ja prasītājs pierāda ministram, ka pirmajā gadā viņš nevarēja pilnībā izmantot attiecīgo ražošanas jaudu vai zemi.

[..]"

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

15 Elbertsena, kurš ir Nīderlandē dzīvojošs lauksaimnieks, saimniecībā 2000. gadā bija 4 aitas, 2001. gadā 3 aitas un 2002. gadā 11 aitas. Attiecīgajā laika periodā viņš par tām nesaņēma tiešo maksājumu.

16 2002. gada 20. decembrī viņam tika piešķirtas ilgtermiņa nomas tiesības uz 1,29 hektāru lielu ganību platību un nākamā gada laikā viņš pirms tam kā glabātuvi izmantotu ēku pārveidoja par mājdzīvnieku novietni.

17 No 2003. līdz 2005. gadam Elbertsenam bija 20 aitas, par kurām viņš saņēma aitu piemaksas attiecībā uz katru no šiem gadiem, kuru kopējā summa bija EUR 440,40.

18 2005. gada 6. septembrī Elbertsens, pamatojoties uz to, ka ir veikti ieguldījumi mājdzīvnieku novietnē, aitās un zemē, iesniedza lūgumu, ka vēlētos iegūt tiesības uz maksājumiem no valsts rezerves.

19 Ar 2006. gada 13. oktobra vēstuli ministrs informēja Elbertsenu, ka, lai gan viņam bija tiesības uz maksājumiem no valsts rezerves sakarā ar veiktajiem ieguldījumiem, aprēķinātie papildu tiešie maksājumi bija zem valsts tiesiskajā regulējumā norādītās EUR 500 robežvērtības, kas nozīmēja, ka viņam nevar tikt piešķirtas tiesības uz maksājumiem no valsts rezerves.

20 Ar 2006. gada 15. decembra lēmumu ministrs noteica Elbertsena tiesības uz maksājumiem EUR 0 apmērā.

21 Izskatot Elbertsena iesniegto sūdzību par šo lēmumu, ministrs ar 2007. gada 24. aprīļa lēmumu apstiprināja savu lēmumu nepiešķirt viņam nekādas tiesības uz maksājumu no valsts rezerves.

22 Ar 2007. gada 1. maija vēstuli Elbertsens cēla prasību *College van Beroep voor het bedrijfsleven* [Tirdzniecības un rūpniecības administratīvajā tiesā] pret 2007. gada 24. aprīļa lēmumu.

23 Savā prasības pieteikumā viņš norādīja, ka tāda valsts tiesību noteikuma piemērošanas rezultātā, saskaņā ar kuru ir paredzēta EUR 500 robežvērtība, tiek radīta nevienlīdzīga attieksme pret mazajiem lauksaimniekiem, un tādēļ šis noteikums ir pretrunā Regulas Nr. 1782/2003 42. pantam, kā arī Regulas Nr. 795/2004 21. pantam. Viņš arī apgalvo, ka ieguldījumu veikšanas brīdī nebija noteikta nekāda robežvērtība, tādēļ *Regeling* 17. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir pretrunā tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības principam. Visbeidzot, Elbertsens apgalvo, ka saskaņā ar Regulu Nr. 795/2004 viņam ir tiesības uz maksājumu no valsts rezerves un ka minētā regula nepieļauj tāda dalībvalsts pamatsummas noteikšanai pieņemta aprēķināšanas noteikuma piemērošanu, kura rezultātā viņš pilnībā zaudē tiesības uz maksājumu.

24 Uzskatot, ka tajā izskatāmā strīda izšķiršana ir atkarīga no piemērojamo Kopienu tiesību noteikumu interpretācijas, *College van Beroep voor het bedrijfsleven* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [..] Regulas Nr. 1782/2003 [..] 42. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas paredz dalībvalstīm rīcības brīvību, kuras ietvaros dalībvalsts ir tiesīga noteikt pamatsummu EUR 0 apmērā un nepiešķirt nekādas tiesības uz maksājumiem no valsts rezerves lauksaimniekam, kurš atrodas īpašā situācijā [..] Regulas Nr. 795/2004 [..] 21. panta izpratnē?

2) Ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša, vai Kopienu tiesības liedz piemērot tādu noteikumu kā *Regeling* [..] 17. panta 1. punkta b) apakšpunkts, saskaņā ar kuru

papildu maksājumu summas palielinājumam, kas rodas no ieguldījuma ražošanas jaudā vai zemes iegādes, piemēro EUR 500 atskaitījumu pirms pamatsummas noteikšanas, kas ir pamats tiesību uz maksājumiem no valsts rezerves piešķiršanai?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

25 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1782/2003 42. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas paredz dalībvalstīm rīcības brīvību, kuras ietvaros dalībvalstīm ir tiesības noteikt pamatsummu EUR 0 apmērā un nepiešķirt nekādas tiesības uz maksājumiem no valsts rezerves lauksaimniekam, kurš atrodas īpašajā situācijā, kas paredzēta Regulas Nr. 795/2004 21. pantā.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

26 Nīderlandes un Vācijas valdības, kā arī Komisija savos rakstveida apsvērumos apgalvo, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 42. panta 4. punktu, lasot to kopā ar Regulas Nr. 795/2004 21. pantu, dalībvalstīm ir piešķirta attiecīgā rīcības brīvība, ar nosacījumu, ka pamatsumma tiek noteikta atbilstīgi objektīviem kritērijiem, un tādējādi netiek apdraudēta vienlīdzīga attieksme pret lauksaimniekiem un netiek radīts tirgus un konkurences izkropļojums.

Tiesas atbilde

27 Vispirms jāatgādina, ka vienreizējā maksājuma regulējuma ietvaros dalībvalstīm saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 42. pantu ir pienākums izveidot valsts rezervi, ņemot vērā īpašās situācijas. Saskaņā ar šī panta 4. punktu dalībvalstis izmanto valsts rezervi, lai atbilstīgi objektīviem kritērijiem un tādā veidā, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un novērstu tirgus un konkurences izkropļojumus, noteiktu pamatsummas lauksaimniekiem, kuri atrodas īpašā situācijā.

28 Šajā ziņā jānorāda, ka pretēji Regulas Nr. 1782/2003 42. panta 3. un 5. punkta formulējumam — kurā ir skaidri paredzēts, ka dalībvalstis var izmantot valsts rezervi tādos gadījumos, kādi ir paredzēti šajos noteikumos, — saskaņā ar šī panta 4. punktu dalībvalstīm ir pienākums noteikt pamatsummas lauksaimniekiem, kuri atrodas īpašā situācijā. Tas tā it īpaši ir tad, ja lauksaimnieki ir ieguldījuši ražošanas jaudas palielināšanā vai nopirkuši zemi vēlākais 2004. gada 15. maijā.

29 Tomēr jākonstatē, ka ne Regulas Nr. 1782/2003 42. panta 4. punktā, ne Regulas Nr. 795/2004 21. panta 1. punktā nav *a priori* izslēgts, ka dalībvalsts nevarētu attiecīgo pamatsummu noteikt EUR 0 apmērā.

30 Atbilstoši Regulas Nr. 795/2004 21. panta 1. punktam šajā tiesību noteikumā paredzētās lauksaimnieku tiesības uz maksājumu aprēķina, pamatojoties uz attiecīgo pamatsummu, kuru nosaka attiecīgā dalībvalsts. Tādējādi valsts tiesiskajā regulējumā tiktāl, ciktāl tas neskar attiecīgās pamatsummas noteikšanas tiesības, noteiktos gadījumos tomēr var attiecīgi paredzēt aprēķinu, atbilstoši kuram tiesības uz maksājumu tiek pielīdzinātas EUR 0 vērtībai.

31 Šo apstākli tomēr nevar uzskatīt par pretēju Regulas Nr. 795/2004 21. panta 1. punktam, saskaņā ar kuru, interpretējot to atbilstoši šīs regulas preambulas devītajam apsvērumam, dalībvalstīm ir pienākums Regulas Nr. 1782/2003 42. panta 4. punkta ietvaros piešķirt attiecīgajiem lauksaimniekiem tiesības uz maksājumu.

32 Kā tas skaidri izriet no Regulas Nr. 795/2004 21. panta 1. punkta un Regulas Nr. 1782/2003 42. panta 4. punkta, dalībvalstīm ir zināma rīcības brīvība noteikt attiecīgās piešķiramās pamatsummas. Šādu interpretāciju turklāt apstiprina Regulas Nr. 795/2004 preambulas trīspadsmitajā apsvērumā paredzētais.

33 Tomēr saskaņā ar iepriekš minētajiem tiesību noteikumiem dalībvalstīm ir pienākums balstīties uz objektīviem kritērijiem, neradīt nevienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un novērst tirgus un konkurences izkropļojumus.

34 Līdz ar to uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1782/2003 42. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas paredz dalībvalstīm rīcības brīvību, kuras ietvaros tām ir tiesības noteikt pamatsummu EUR 0 apmērā un nepiešķirt nekādas tiesības uz maksājumiem no valsts rezerves lauksaimniekam, kurš atrodas īpašā situācijā, kas paredzēta Regulas Nr. 795/2004 21. pantā, ja šī pamatsumma ir balstīta uz objektīviem kritērijiem, netiek radīta nevienlīdzīga attieksme pret lauksaimniekiem un tiek novērsti tirgus un konkurences izkropļojumi.

Par otro jautājumu

35 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Kopienu tiesības liedz piemērot tādu valsts tiesību noteikumu, saskaņā ar kuru papildu maksājumu summas palielinājumam, kas rodas no ieguldījuma ražošanas jaudā vai nopērkot zemi, piemēro EUR 500 atskaitījumu pirms pamatsummas noteikšanas, kas ir pamats tiesību uz maksājumu no valsts rezerves piešķiršanai.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

36 Nīderlandes un Vācijas valdības, kā arī Komisija apgalvo, ka attiecīgā valsts tiesību noteikuma piemērošana nav pretēja Kopienu tiesībām.

Tiesas atbilde

37 Vispirms jānorāda, ka, īstenojot Kopienu tiesisko regulējumu, dalībvalstīm ir ne tikai pienākums ievērot attiecīgajā regulā paredzētos tiesību noteikumus, bet tām ir arī jāievēro tādi vispārējie Kopienu tiesību principi kā vienlīdzīgas attieksmes, tiesiskās paļāvības aizsardzības un samērīguma princips (šajā sakarā skat. 2009. gada 4. jūnija spriedumu lietā C-241/07 *JK Otsa Talu*, Krājums, I-4323. lpp., 46. punkts).

38 Regulas Nr. 1782/2003 42. panta 4. punktā tiek prasīts, lai pamatsummas lauksaimniekiem, kuri atrodas īpašā situācijā, tiktu noteiktas atbilstīgi objektīviem kritērijiem un tādā veidā, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un novērstu tirgus un konkurences izkropļojumus.

39 *Regeling* 17. panta 1. punktā ir paredzēts, ka attiecīgā pamatsumma tiek aprēķināta, balstoties uz tiešo maksājumu, kas saņemti pēc ražošanas jaudas palielināšanas vai zemes iegūšanas valdījumā, iegādes vai nomas, palielinājumu. Iegūtā summa tiek samazināta par EUR 500 un proporcionāli sadalīta starp saņemtajām attiecīgajām papildu atbalsta summām, kuras pēc tam reizina ar ministra noteikto procentu. Šādi aprēķinātā pamatsumma ir pamats, saskaņā ar kuru tiek noteikts tiesību uz maksājumu apmērs vai palielinājums.

40 Šādos apstākļos jāsecina, ka pamata lietā pastāvošais tiesību noteikums, atbilstoši kuram attiecīgās pamatsummas aprēķina ietvaros EUR 500 samazinājumu piemēro visiem lauksaimniekiem, kuri ir iesnieguši pieteikumu saistībā ar valsts rezervi, ir vispārēja rakstura pasākums, kas ir balstīts uz objektīviem kritērijiem un kas nav pretējs vienlīdzīgas attieksmes principam, kā arī nerada tirgus un konkurences izkropļojumus.

41 Attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principu ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai līdzīgas situācijas nedrīkst izvērtēt atšķirīgi un dažādas situācijas nedrīkst izvērtēt vienādi, ja vien tādai pieejai nav objektīva attaisnojuma (skat. 2006. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-313/04 *Franz Egenberger*, Krājums, I-6331. lpp., 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

42 Šajā gadījumā lauksaimnieki, kas vēlas izmantot valsts rezerves, atrodas vienādās situācijās. Šajā gadījumā apstāklim, ka attiecībā uz mazāku lauksaimnieku EUR 500 atskaitījums no pamatsummas varētu radīt lielāku ietekmi nekā uz lielu lauksaimnieku, nav nekādas nozīmes. Turpretī, tā kā lauksaimnieki, kas vēlas izmantot valsts rezerves, neatbilst tiesību uz vienreizējo maksājuma piešķiršanas nosacījumiem, tie neatrodas tādā pašā situācijā kā lauksaimnieki, kuriem pienākas regulārie maksājumi.

43 Turklāt jānorāda, ka tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamata lietā, kura mērķis ir panākt, lai maksājuma sistēmas ieviešanas rezultātā netiktu noteiktas nenozīmīgas un salīdzinājumā ar administratīvajām izmaksām, kas rodas dalībvalstij, pilnībā nesamērīgas pamatsummas, nav pretējs samērīguma principam, saskaņā ar kuru izvirzītais mērķis ir jāsasniedz pēc iespējas mazāk ierobežojošā veidā (šajā sakarā skat. 1990. gada 12. jūlija spriedumu lietā C-16/89 *Spronk*, *Recueil*, I-3185. lpp., 28. punkts).

44 Līdz ar to atbilstoši zināmiem Kopienu tiesību noteikumiem dalībvalstīm ir paredzēta rīcības brīvība, saskaņā ar kuru tās var noteikt robežvērtību, kuras nesasniegšanas gadījumā attiecīgie atbalsta pieteikumi tiek noraidīti. Kā piemēru var minēt Regulas Nr. 795/2004 12. panta 6. punktā dalībvalstīm paredzēto iespēju noteikt obligāto saimniecības lielumu, par kuru var pieprasīt tiesības uz maksājumu noteikšanu, ar nosacījumu, ka obligātais lielums nepārsniedz 0,3 ha. Turklāt saskaņā ar Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 796/2004, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai ieviestu savstarpēju atbilstību, modulāciju un integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu, kura paredzēta Regulā Nr. 1782/2003 (OV L 141, 18. lpp.), 70. pantu dalībvalstis var nolemt nepiešķirt atbalstu, ja summa uz vienu atbalsta pieteikumu nepārsniedz EUR 100. Visbeidzot, saskaņā ar Padomes 2001. gada 19. decembra Regulas (EK) Nr. 2529/2001 par aitu un kazu gaļas tirgus kopīgo organizāciju (OV L 341, 3. lpp.) 4. panta 3. punktu dalībvalstīm ir piešķirta zināma rīcības brīvība noteikt minimālo dzīvnieku skaitu, kas nav mazāks par 10 un lielāks par 50 dzīvniekiem, attiecībā uz kuriem var iesniegt pieteikumu par piemaksas saņemšanu.

45 Attiecībā uz tiesiskās paļāvības principu ir jāatgādina, ka kopējās lauksaimniecības politikas jomā uzņēmējiem nav pamata tiesiskai paļāvībai, ka tiks saglabāta pašreizējā situācija, kas var tikt grozīta, kompetentajām iestādēm īstenojot savu rīcības brīvību (iepriekš minētais spriedums lietā *JK Otsa Talu*, 51. punkts). Tādējādi ieguldījumi ražošanas jaudas palielināšanā vai zemes iegāde neļauj ieinteresētajam saimnieciskās darbības subjektam iegūt tādu tiesisko paļāvību saistībā ar ieguldījumu veikšanu, kas ļautu iegūt to pamatsummu, kura tika piešķirta tieši minēto ieguldījumu dēļ (skat. šajā sakarā iepriekš minēto spriedumu lietā *Spronk*, 29. punkts).

46 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Kopienu tiesības neliedz piemērot tādu valsts tiesību noteikumu, saskaņā ar kuru papildu maksājumu summas palielinājumam, kas rodas no ieguldījuma ražošanas jaudā vai zemes iegādes, piemēro EUR 500 atskaitījumu pirms pamatsummas noteikšanas, kas ir pamats tiesību uz maksājumiem no valsts rezerves piešķiršanai.

Par tiesāšanās izdevumiem

47 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

1) Padomes 2003. gada 29. septembra Regulas (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001, 42. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas paredz dalībvalstīm rīcības brīvību, kuras ietvaros tām ir tiesības noteikt pamatsummu EUR 0 apmērā un nepiešķirt nekādas tiesības uz maksājumiem no valsts rezerves lauksaimniekam, kurš atrodas īpašā situācijā, kas paredzēta 21. pantā Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulā (EK) Nr. 795/2004, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā īstenot vienreizējo maksājumu shēmu, kura paredzēta Regulā Nr. 1782/2003, un kas grozīta ar Komisijas 2004. gada 29. oktobra Regulu (EK) Nr. 1974/2004, ja šī pamatsumma ir balstīta uz objektīviem kritērijiem, nerada nevienlīdzīgu attieksmi pret lauksaimniekiem un novērš tirgus un konkurences izkropļojumus;

2) Kopienu tiesības neliedz piemērot tādu valsts tiesību noteikumu, saskaņā ar kuru papildu maksājumu summas palielinājumam, kas rodas no ieguldījuma ražošanas jaudā vai zemes iegādes, piemēro EUR 500 atskaitījumu pirms pamatsummas noteikšanas, kas ir pamats tiesību uz maksājumiem no valsts rezerves piešķiršanai.

[Paraksti]